

KULTURPLAN

FORSLAG TIL PLANPROGRAM

Kommunedelplan 2020-2032

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Bakgrunn og formål for planarbeidet.....	3
1.2	Begrepsavklaring og avgrensning	3
1.3	Plantype	4
1.4	Lover, planer og andre føringer for planarbeidet.....	4
2	Forslag til hovedstruktur	6
2.1	Delområde: Kunst og kultur	6
2.2	Delområde: Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv	6
2.3	Delområde: Kulturminner	6
3	Planprosessen – organisering og medvirkning	7
3.1	Organisering	7
3.2	Medvirkning	7
3.3	Framdriftsplan	7

Hva er et planprogram?

Et planprogram er en plan som sier noe om hvordan prosessen til *hovedplana* skal foregå. Planprogrammet beskriver hvordan arbeidet skal gjennomføres, hvem som skal bidra og hvilke temaer som skal behandles.

Planprogrammet er et forslag til gjennomføring som det er mulighet å komme med innspill til hvis man synes noe er mangelfullt, eller skulle ha vært gjort annerledes. Høringsperioden gjelder ifra planprogrammet vedtas og 6 uker fram i tid.

Etter høringsperioden er ferdig og eventuelle endringer i planprogrammet er gjort, starter selve arbeidet med planen.

1 Innledning

1.1 Bakgrunn og formål for planarbeidet

Leksvik og Rissa kommuner ble slått sammen til Indre Fosen kommune fra 01.01.2018. Hver kommune hadde før denne tid ulike planer på kulturfeltet. Noen har vært ferdigstilte, noen er av eldre dato og andre igangsatt eller har vært under revidering. Det er derfor behov for å utarbeide en kulturplan som gjelder for hele kulturfeltet i Indre Fosen kommune.

Målet med planarbeidet er:

- Å gi et helhetlig bilde av kulturaktiviteten i kommunen
- Fastsette mål og strategier for de ulike kulturområdene
- Mål og strategier skal videre konkretiseres i planens handlingsdel

1.2 Begrepsavklaring og avgrensning

Kulturbegrepet defineres på mange ulike måter, ut fra ståsted, egne interesser og erfaringsbakgrunn har vi alle en oppfatning av hva kultur er. **Kultur** - «dyrke», «bearbeide» eller «kultivere».

Kulturopplevelser gir bedre livskvalitet og bedre helse. Kunst og kultur utvikler, utfordrer og stimulerer både kommunen og menneskene som bor her, og i konkurransen om arbeidskraft, arbeidsplasser og innbyggere blir gode kulturtilbud stadig viktigere faktorer. Samspillet mellom kultur- og næringsliv bidrar til bærekraftig utvikling og vekst, og det finnes mange eksempler på at kulturlivet kan bidra til økonomisk omstilling og innovasjon. I fremtiden får vi nok se enda flere eksempler på dette. Kultur skaper også identitet og utvikling.

Kultur som sektor og kultur som helhet

Vi kan skille mellom tre ulike kulturbegrep:

- det snevre, sektororienterte kulturbegrepet
 - betegner den sektor av samfunnslivet hvor visse uttrykksformer gis en grad av artistisk bearbeidelse, som «kulturlivet», «kunst og kultur», og så videre.
- det utvidete kulturbegrepet
 - omfatter både det «tradisjonelle» området: litteratur, kunst og kulturvern, ungdomsarbeid og idrett, men dertil også skapende fritidsvirksomheter som kan gi utfoldelse av egne anlegg og interesser.
- det generelle kulturbegrepet
 - omfatter tanke-, kommunikasjons- og atferdsmønstre på alle felter av samfunnslivet, avhengig av om det finnes noen spesialisert kultursektor eller ikke.

Det beskrivende kulturbegrepet kan formuleres slik:

De ideer, verdier, regler, normer, koder og symboler som et menneske overtar fra den foregående generasjon, og som man forsøker å bringe videre – som oftest noe forandret – til neste generasjon. (A M Klausen)

- Kulturlovens §1 sier følgende (formålsparagrafen): *Lova har til føremål å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleve eit mangfald av kulturuttrykk.*

Hvordan kan kulturplanen være et redskap for å oppfylle de krav som kulturloven nevner.

Som kommune legger vi til grunn «det utvidede kulturbegrep» i vårt arbeid med dette fagfeltet. Det vil si begrep som dekker områdene musikk, litteratur og bibliotek, teater, film og kino, dans, lek, idrett og aktivitet, bildende kunst, estetikk og kulturarv. Begrepet dekker både amatørvirksomhet og profesjonell utøvelse. Kultur er ikke bare et produkt, prosessen fram mot målet er like så viktig, derfor må vurdere kulturuttrykk ut fra menneskets måte å tenke, skape og handle på, ikke bare resultatet. Egenverdien i form av glede, mestring og opplevelse i fellesskap med andre er stor. Samtidig gir kultur også en samfunnsmessig nytteverdi gjennom forebygging, folkehelse, folkeopplysning og forsterking av andre sektorer, som kultur og helse, kultur og næring, mm. Kultur er også viktig når sosiale nettverk skal bygges.

Denne planen er ikke noe forskningsdokument men spenner over et videre område enn innholdet og formuleringene i denne definisjonen. Vi har derfor lagt til grunn den noe mer uklare, men «folkelige» begrepsbruken.

1.3 Plantype

I henhold til Plan- og bygningsloven kan det utarbeides kommunedelplaner for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder. Delplanene skal videre ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire følgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig, men selve planen kan være av et lengre tidsperspektiv.

Kulturplanen er i planstrategien for Indre Fosen omtalt som sektor/temaplan, men vi mener det er mest hensiktsmessig at kulturplanen er en kommunedelplan som gjennomføres i tråd med Plan- og bygningsloven og har en varighet på 12 år, men handlingsplanen rulleres årlig.

Kulturplanens områder er av stor betydning for befolkningen og det er dermed avgjørende at de har mulighet til å medvirke i utformingen av planen. I tillegg tar planen opp i seg elementer som stiller krav til en viss forpliktelse og formalitet (f.eks. spillemidler).

Kulturplanen erstatter tidligere planer som: Kommuneplan kultur, 2012-2016 (Rissa), Kommunedelplan for anlegg og områder til idrett og friluftsliv (1996-2017) samt er en videreføring av oppstartet Kulturminneplan (Rissa).

1.4 Lover, planer og andre føringer for planarbeidet

Det er flere lover og planer både lokalt, regionalt og nasjonalt som kulturplanen må forholde seg til og som legger visse føringer for planarbeidet, listen er ikke uttømmende.

Lokale:

- Kommuneplanens samfunnsdel, Rissa og Leksvik (2014/2015-2026).

KULTURPLAN – FORSLAG TIL PLANPROGRAM

- Kommuneplanens arealdel (*under revidering*)
- Eierstrategi for anlegg til idrett og fysisk aktivitet
- Plan for kommunale fritidsklubber i Indre Fosen kommune
- Forvaltningsplan for statlig sikrede områder
- Matstrategi for Indre Fosen kommune
- Energi og klimaplan
- Plan for den kulturelle skolesekken
- Plan for den kulturelle spaserstokken

Kulturplanen baserer seg på målene som er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel for Rissa og Leksvik. Videre vil kulturplanen være et grunnlag å ta videre med i kommunens arealdel som nå er under revidering. Dette gjelder spesielt kulturminner, men også friluftslivsområder er viktig (større viktige arealområder av et visst omfang). Eierstrategi for anlegg til idrett og fysisk aktivitet er et strategidokument som må henge sammen med målene som utformes i kulturplan, delområde idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, det samme gjelder plan for den kulturelle skolesekken og spaserstokken.

Regionale:

På grunn av fylkenes sammenslåingsprosess forholder vi oss i hovedsak til Trøndelagsplanen 2019-2030 (vedtatt desember 2018) og Balansekunst, Kulturstrategi for Trøndelag 2019-2022 som blir vedtatt i juni 2019.

Tidligere planer i Nord- og Sør-Trøndelag:

- *Regional plan for folkehelse*
- *Regional plan for kulturminner*
- *Anleggsstrategi idrett og friluftsliv/Strategi for idrett og friluftsliv i NT*
- *Strategiplan for kulturnæringer Trøndelag*
- *Regional strategi for jakt, fiske og friluftsliv*
- *Strategi for samhandling mellom det frivillige kulturlivet i Nord-Trøndelag og fylkeskommunen*

Nasjonale:

- Kulturloven
- Lov om folkebibliotek
- Opplæringsloven/Kulturskoleloven
- Plan- og bygningsloven
- Rammeplan for kulturskolen
- Friluftsloven
- Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet
- Folkehelseloven

2 Forslag til hovedstruktur

Planen skal innledningsvis redegjøre for:

- Generelle utviklingstrekk i Indre Fosen kommune innenfor fritidskulturliv og frivillighet.
- Indre Fosen i Trøndelag og verden
- Overordnede mål og strategier som er felles for hele kulturfeltet

Det foreslås videre at planen deles inn i 3 delområder:

- Kunst og kultur
- Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Kulturminner

Det uformes hovedmål og delmål for hvert av områdene. Disse konkretiseres videre inn i planens handlingsdel.

2.1 Delområde: Kunst og kultur

- Kulturarenaer og møteplasser
- Scenekunst (musikk, teater, spel og festivaler)
- Kulturskolen
- Bibliotek og litteratur
- Barn og unge
- Kultur og helse
- Kulturnæring
- Kunst i kommunen
- Immateriell kulturarv

2.2 Delområde: Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv

- Definisjoner og avgrensning
- Status for organisert aktivitet og idrettsanlegg
 - Samarbeid og idrettsarrangement
- Anleggsutvikling
- Tendenser innenfor egenorganisert aktivitet og nærmiljøanlegg
- Friluftsliv

2.3 Delområde: Kulturminner

- Definisjoner og avgrensning
- Status for kulturminner i Indre Fosen kommune
- Samfunnsområdene
- Arkeologi knyttes på følgende inndelinger:
 - Landbruk
 - Jord,- skog,- og seterlandskap
 - Gårdstun
 - Krigsminner
 - Kyst, handel og industri
 - Ferdsel
 - Byggeskikk
 - Tro og samfunn
 - Forsamlingshus
 - Kirker og kirkesteder

KULTURPLAN – FORSLAG TIL PLANPROGRAM

- Fredete bygg
- Kulturmiljø
- Samiske kulturminner

Kulturarv vektlegges særlig i planens handlingsdel.

I tillegg kommer aktuelle vedlegg tilhørende hvert delområde.

3 Planprosessen – organisering og medvirkning

3.1 Organisering

Planansvarlig	Kultur og fritid
Styringsgruppe	Kulturutvalget
Administrativ arbeidsgruppe	Kultur og fritid Areal Ungdomskonsulent Biblioteksjef Kulturskolerektor Leksvik Frivilligsentral (kommunal)
Referansegruppe	Indre Fosen Musikk og teaterråd Indre Fosen Idrettsråd Indre Fosen Ungdomsråd Indre Fosen Kulturminneråd Folkehelsekoordinator Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne Skolene Eldrerådet Rissa Frivilligsentral (privat) Trøndelag Fylkeskommune

3.2 Medvirkning

I tillegg til de nevnte rådene er det en rekke aktuelle lag- og foreninger som det tas kontakt med alt etter hvilket tema eller problemstilling som skal behandles. Lokale og regionale ressurser og kompetanse vil kontaktes etter behov.

3.3 Framdriftsplan

Dato	Planprosess	Behandling
12.03.2019	Planprogram til behandling	Kulturutvalget
13.03.-29.04.2019	Høringsperiode	
07.05.2019	Behandling av innspill/godkjenning av planprogram	Kulturutvalg
06.06.2019	Planprogram til godkjenning	Kommunestyret
April/Mai/juni/Aug	Medvirkning - ressursgrupper	
07.05.2019	Drøfting av mål og strategier	Kulturutvalg
18.06.2019	Status/drøftinger av aktuelle problemstillinger	Kulturutvalg

KULTURPLAN – FORSLAG TIL PLANPROGRAM

03.09.2019	Status/drøftinger av aktuelle problemstillinger	Kulturutvalg
22.10.2019	Høring kulturplan 6 uker	Kulturutvalg
November/desember	Behandling av innspill/godkjenning av plan	Kulturutvalg
Desember/januar	Sluttbehandling/vedtak kulturplan	Kommunestyret